

Energi/Miljö/Klimat

Skånska Ingenjörsklubben har alltid strävat efter att spegla ingenjörernas verksamhetsområden i sina föredrag och studiebesök. Det har inneburit att fokus måste ändras allteftersom teknikområdena förändras.

Länge var traditionella tekniker som mekanik, byggnadsteknik och processindustri de tunga sektorerna där ingenjörer var verksamma. I vår region har på bara några decennier situationen ändrats så att nästan alla är mer eller mindre involverade i någon form av IT- relaterad verksamhet och en ingenjör utan dator finns inte längre.

Detta har lett till ett fantastiskt förbättrat samhälle där nästan alla fått förbättrade livsvillkor. Under det senaste årtiondet har vi alltmer talat om miljö och klimat och alla förstår att ingen verksamhet får startas utan att man tagit hänsyn till dess påverkan av miljö och klimat.

Sedan bara några år har vi också börjat förstå att ren energi är en

bristvara globalt och inte minst i vår region.

SIK strävar därför med ökad fokus på områdena Energi/Miljö/Klimat när vi arrangerar föreläsningar och studiebesök. Vi har förstärkt styrelsen med ledamöter som har bra kunskaper och erfarenhet av arbete inom miljö och klimat.

Vi vill öka antalet föreläsningar och studiebesök med inriktning mot goda exempel där man använder ren energi för att inte förorena miljön eller försämma klimatet.

Med modern teknik och väl styrda processer kan ingenjörerna bidra till att vi kan bibehålla vår invanda livskvalitet utan att förstöra miljö och klimat. Vi vill därför göra SIK till ett forum där bra teknik diskuteras och kunnande sprids.

/Sven Eriksson

Program

Två studiebesök har bokats in under november/december. Vänligen var observant på sista dag för anmälan!

24 november kl 13.00 Studiebesök på AB Stadex Kopparbergsgatan 31, Malmö

Stadex ingår i Royal Avesta-koncernen och är ett välskött livsmedelsföretag med lång historia i Malmö.

Företaget grundades 1948 och inledde stärkelsestillverkningen i en fabrik på Möllevångsgatan, då Mazetti AB behövde se om sin verksamhet och utöka med något fruktbart.

År 1960 invigdes fabriks- och kontorslokalerna på Kopparbergsgatan.

Idag har företaget 70 anställda och omsätter årligen ca 250 miljoner kronor.

Stärkelse från Stadex gör skillnad! Oavsett tillagningssätt skapar man förutsättningar.

Produkterna möjliggör tillverkning av många vardagsvaror och är alla växtbaserade.

Företagets hållbarhetsarbete fokuserar på att reducera energi- och vattenförbrukningen.

Vid besöket blir det först en presentation av företaget, sedan en liten rundvandring i fabriken.

Kaffe serveras och besöket avslutas med en frågestund. Vi beräknar vara klara ca kl 15.00.

Meddela Ditt deltagande med **namn och telefonnummer** senast den 17 november till sik@skanskaingenjorer.se alternativt tel 040-611 78 77.

6 december 2022

Studiebesök på For-Sea, Helsingborg

Vi får möjligheten att gå ombord på den elektriskt drivna färjan Aurora som trafikerar Helsingborg-Helsingör-leden.

Aurora är en konventionell färja som konverterats till eldrift och således kan den köras på diesel i nödfall. Ombord kommer vi att få en genomgång av Chieften Christian Andersson om hur man byggt om färjan till elektrisk drift och hur man laddar de stora batterierna under den korta tiden som färjan ligger i hamn.

Vi kommer att diskutera elför-
sörjning och hur man överför stora energimängder till batterier på bara några minuter jämfört med laddning av bilar som ju går ganska långsamt. Genom eldriften undviks stora utsläpp i de tätbefolkade stadsområdena. For-Sea har en sträng miljöpolicy och vill ligga i framkant när det gäller färjetrafik utan utsläpp.

Avslutningsvis kommer det att finnas möjlighet att "tura" dvs att åka över sundet och avnjuta en julinspirerad måltid.

Tidpunkt för samling senast kl 15:45 eftersom båten avgår kl 16:00.

Mötesplats är övre plan på Knutpunkten i Helsingborg vid biljettförsäljningen. Parkering kan ske på nedre plan på Knutpunkten. Ett bra alternativ är att ta tåget som ankommer till just Knutpunkten

Mötet avslutas när färjan är tillbaka 17:50 och vi kan "tura" kl 18:00.

Meddela Ditt deltagande senast den 30 november till sik@skanskaingenjorer.se alternativt tel 040-611 78 77

Till minne av Dan W Petersen

SIKs ordförande Dan W Petersen avled hastigt i augusti månad.

Dan var civilingenjör och enormt kunnig och påläst i många ämnen och vetenskapliga discipliner. Han hade väldigt bred kunskap och ett omfattande språk, samtidigt som han var en innovativ och kreativ person. Dessa goda egenskaper nyttjade han väldigt väl i sin yrkesroll. Han hade även en bred erfarenhet av olika ledande positioner och roller från sin yrkesverksamma karriär, med stor framgång.

Dan var en mycket varmhjärtad och gästvänlig person, som fick oss alla att alltid känna oss välkomna i hans sällskap och hans humor gick vi aldrig miste om.

Han ägnade mycket av sin privata tid till Skånska Ingenjörsklubben och under många år var han ordförande i styrelsen och hade många kreativa tankar kring hur föreningen skulle utvecklas och frodas och han stod för nytänkande som grundades på lång erfarenhet och stor kunskap.

Dan var även en god vän som alltid ställde upp med sin livserfarenhet eller kunskap när man behövde hjälp eller stöd, både privat och yrkesmässigt. Hans stöd och råd fick många av oss att tänka om i helt nya perspektiv.

Dan hade också en viss passion för kultur och historia som han fick främst genom sina resor, senaste tiden till Frankrike och Italien. Han var även en stor gastronom med en viss begivenhet för den klassiska husmanskosten, främst ur den skånska och danska repertoaren.

Dan hade många historier och berättelser som han tillskansat sig under sina resor, främst i sitt yrkesliv, många var väldigt intressanta och underhållande att lyssna till. En gång under ett samtal halkade vi in på ämnet meditation. Då förklarade Dan hur en skånsk bonde ser på detta mentala tillstånd och citerade följande: *"Ibland sitter jag och tänker och ibland så bara sitter jag"*. Detta var en av Dans många utmärkande anekdoter.

Dan var en väldigt god vän till mig och även till många av oss andra som lärde känna honom. Vi kommer alltid att bära med oss alla de goda och härliga minnen han lämnar efter sig.

Dan kommer att saknas väldigt mycket inom Skånska Ingenjörsklubben.

/Janne Mujunen

SIK studiebesök på Marint Kunskapscenter Sea-U den 6 oktober 2022 Referat Sven Eriksson

Vi var ett 20 tal personer som samlats i Sea-U's fina lokaler på Ribersborgsstranden för att lyssna på vår nye styrelsemedlem Michael Palmgren som berättade om havet som viktig resurs för livet på land. Michael, som hållit på med vatten och hav under hela sitt liv, rätade ut några missförstånd som vi lite äldre burit med oss sen skoldåren.

Planeten Jorden borde egentligen heta planeten Havet eftersom 78% av ytan är vatten. Tur är väl det eftersom 70% av vår planets syreproduktionen sker i de grunda strandnära haven medan det omdebatterade Amazonas bara står för 6% av syreproduktionen.

Sedan vi nu blivit lite mer havsmedvetna berättade Michael vidare om situationen i Öresund

där mycket har gjorts rätt under de senaste årtiondena.

Ett av de viktigaste besluten är att trålfiske dvs "dammsugning av fisk" har varit förbjudet i sundet sedan länge. Det har gjort att fiskbestånden finns kvar och att vi kan se både Tumlare och Tonfisk i Öresund då och då. För att fisken skall trivas måste det finnas platser där den kan föda upp nya generationer och där har vi börjat förstå vikten av de strandnära vattnens betydelse.

De s.k. Ålgräsängarna som finns på 3-10 meters djup är fiskarnas barnkammare och därför pågår stora projekt att förnya och utöka dessa områden i sundet. En annan viktig faktor för ett friskt vatten är blåmusslornas idoga arbete med att rena vattnet från organiskt material. Visserligen kan en mussla bara rena 5 liter vatten per timme, men eftersom de förekommer i så stora antal blir effekten betydande. Det skall finnas 73 km² blåmusslor i sundet och många sitter på Öresundsbron så visst gör dom stor nytta för ett klarare hav.

Michael klagade också att även om mycket är bra så finns det fortfarande stora hot mot ett friskt hav om vi börjar göra fel. På den

danska sidan pågår ett projekt att bygga en ny stadsdel på en konstgjord ö, Lynetteholmen. Ön är tänkt att skapas genom utfyllnad i sundet med kontaminerade schaktmassor från Köpenhamn.

I Malmö pågår projektering av Varvsstaden och Nyhamnen som också kan skapa problem om man fattar fel beslut om hanteringen av vattenytorna som berörs.

På Sea-U har man etablerat kontakter med Malmös skolor och har utbildningar för alla skolstadier i hur man kan använda havet utan att förstöra ekosystemet. Även WMU, som är en FN-organisation, skickar alla sina elever till Sea-U för att få insikt i hur man skall hantera havet för att inte förstöra en av våra viktigaste resurser.

Det finns säkert många som inte känner till Sea-U men vi har en fantastisk resurs på Malmös strand som kan hjälpa oss att umgås med havet på ett långsiktigt rätt sätt så sprid budskapet och gör återbesök för att lära mer om havet.

SIK studiebesök på Malmö Stora Valskvarn den 20 oktober 2022

Referat Sven Eriksson

Denna vackra sensommandag samlades vi vid Bassängkajen 14 för att få veta vad som finns innanför väggarna på de stora byggnaderna som man passerar med buss eller bil på Neptunigatan, det nya stråket mot Limhamn.

Här tog Johan Nilodahl, platschef för anläggningen, oss med på ett mycket intressant föredrag om verksamheten och en rundtur i "kvarnen" så att vi fick se hur man maler och förpackar de gigantiska volymerna spannmål. Företaget är den största kvarnen i Sverige och maler spannmål från i huvudsak lantbruken i södra och västra Skåne men också en hel del långväga leveranser av t ex Durum- vete.

Anläggningen ingår i det kooperativt ägda Lantmännen Cerealia med anor från 1880. Lantmännen Cerealia är en verksamhet ägd av 19000 lantbrukare med mottot "Från jord till bord", och därför är aktiva inom bl a jordbrukets förnödenheter, jordbruksprodukternas hantering och dess förädling till konsumentprodukt.

Med ca 50 medarbetare processar man 123 000 000 kg spannmål per år. Man arbetar dygnet runt med 17 dagars stillestånd per år för helger etc. I Malmöanläggningen malar man Vete (84%), Durumvete (8%), Råg (7%) och Korn (1%). All råvara kommer idag per lastbil sedan fartygslaster och järnvägs-laster upphört när bostadsbyggandet kommit allt närmare anläggningen. Processen börjar med att 4 lastbilar per timme lossar sin last ner i ett schakt. Därifrån lagras den i de silos som vi ser från Neptunigatan innan den styrs till de olika valsverken som sköter malningen till olika kvaliteter och recept. I produktionslokalen står en mängd valsverk med kapacitet att mala ner sädeskornen till önskad finhet på mjölet.

Här finns också en mängd "siktare" som skiljer ut fröskal och ser till att just rätt mjölkvalitet hamnar i färdigprodukten. De frånskilda fröskalen pelleteras och används som djurfoder. Färdigprodukten förpackas sen i allt från konsumentförpackning på 1kg till bigbag på hundra kilo för bagier etc. Dessutom levereras en stor mängd i bulkbilar som lastar förpackad vara till storkonsu-

menter. Leveranser sker över hela landet bl a till Polarbröd i Norrland och till koncernens pastatillverkare i Järna. För långväga transporter används huvudsakligen järnvägstransport och för ändamålet har man en omlastningsplats i norra hamnområdet.

Sverige är i stort sett självförsörjande på vete men eftersom vete är en globalt prissatt vara påverkas vi av världsmarknadspriserna. Även om huvuddelen av vetet kommer från lokala lantbruk sätts prisnivåerna av spannmålsbörserna i Paris och Chicago vilket inneburit nära 100% ökning under 1 år men med viss återgång på sistone. Spannmålspriserna har påverkats kraftigt av den pågående konflikten i Ukraina som var en mycket stor exportör av vete. Priset på konsumentprodukten mjöl påverkas till största delen av transportkostnadsutvecklingen och energikostnader i processen.

Johan och hans team gav oss en utomordentlig inblick i ett av våra viktigaste livsmedels väg från jord till bord.

Födelsedagar

*December 2022 samt
januari och februari 2023*

80 år

16/12 Ingvar Stenshed
28/1 Fleming Eklund
9/2 Lennart Rantzow

75 år

22/12 Lars-Gunnar Jannesson
3/1 Lars Servin

70 år

13/2 Ingvar Larsson
14/2 Anders Brännström,
15/2 Christer Larsson

60 år

28/10 Torbjörn Stenström

Lite från kansliet

Som administratör på SIK får jag av och till lite återkommande frågor som jag här gärna vill försöka ge svar på.

Varför måste vi anmäla oss så långt i förväg till studiebesöken?

Detta beror på att de företag vi besöker ställer upp med guider i ett antal som blir bra med hänsyn till hur stor grupp vi är. De måste givetvis kunna planera för sina insatser, vilka vi är helt beroende av.

Hur går det med vår "gamla" hörsal på museet? Kommer vi aldrig mer kunna vara där?

Som Du säkert vet håller man på att göra om hörsalen till Wisdome, ett visualiseringscenter, som kommer att bestå av en 360-graders domteater, en högteknologisk biograf med upplevelser som omger dig som besökare.

I domen, med plats för 60 personer, ska filmer och interaktiva upplevelser visas.

Så vi ser fram emot att under 2023 komma få uppleva detta.

Vill Du veta mer rekommenderar jag att Du googlar på Wisdome Malmö

Som medlem i SIK är Du alltid välkommen med frågor och gärna också med förslag till eventuella föreläsningar alternativt studiebesök. Maila eller ring mig.

Vad gäller SIKs matrikel över medlemmarna har jag en liten "käpphäst":

Om Du byter mailadress, flyttar och får ny postadress och/eller byter telefonnummer vill jag gärna ha dessa uppgifter.

Varför? Naturligtvis för att jag på enklaste och säkraste sätt ska kunna nå Dig med information.

Postadress och telefonnummer är speciellt viktigt för de som inte anmält någon mailadress.

Det här numret av SIK-Aktuellt är årets sista utgåva och då tar styrelsen och jag tillfället i akt att önska alla en kommande skön jul- och nyårshelg, så hörs vi igen på det nya året.

/Anita på kansliet

SIKs styrelse 2022-2023

Vice ordf – Janne Mujunen

0702-92 35 33

janne.mujunen@mail.com

Ledamot – Sven Eriksson

070- 988 83 85

se.one.de@gmail.com

Ledamot – Michael Palmgren

0705-15 19 34

michael.palmgren@smkc.se

Ledamot – Agneta Thor Leander

0708-18 38 68

agneta.thorleander@vasyd.se

Ledamot – Håkan Rylander

0706-80 18 01

hakan.rylander@outlook.com

Sekreterare - Anita Reslow

SIKs kansli

040-611 78 77

sik@skanskaingenjorer.se

Fackkommittéer

Ordf E/IT – Janne Mujunen

Ordf M/I – Vakant

Ordf Mv – Agneta Thor Leander

Ordf Sk – Vakant

SIK-Aktuellt nr 4, november 2022

Organ för Skånska Ingenjörsklubben
Malmöhusvägen 7 B, 211 18 Malmö

Tel: 040-611 78 77

Bankgiro: 200-6955

Kansliet hålls öppet efter
överenskommelse per telefon

Mail:

sik@skanskaingenjorer.se

Hemsida:

skanskaingenjorer.se

Ansvarig utgivare Sven Eriksson

Tryckt hos Wiking Tryck, Malmö

Tidskriften utkommer med 4 nr/år

Nedanstående företag stödjer Skånska Ingenjörsklubben

